

Část V. – Osnovy

I. a II. stupeň

KAPITOLA 40. - VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Mezi žáky se speciálními vzdělávacími potřebami patří žáci se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním, žáci se sociálním znevýhodněním, žáci s vývojovými poruchami učení a chování a mimořádně nadaní žáci.

Vzdělávání žáků se zdravotním postižením a znevýhodněním, sociálním znevýhodněním a s vývojovými poruchami učení.

Uskutečňuje se formou integrace žáků do běžných tříd.

Žáci, u kterých se projevují příznaky některé z vývojových poruch učení, posíláme se souhlasem rodičů na vyšetření do pedagogicko-psychologické poradny. Na základě vyšetření a doporučení poradny jsou pak tyto děti zařazovány do reedukační péče. S dětmi pracují vyškolené asistentky. Pravidelně probíhá výuka dyslektické nápravy se souhlasem a za spolupráce rodičů. V případě, že pedagogicko-psychologická poradna nebo speciálně pedagogické centrum diagnostikuje vývojovou poruchu učení, je na žádost zákonných zástupců dítěte rozhodnuto o povolení individuálního vzdělávacího plánu, podle kterého se s dítětem v průběhu školního roku pracuje. V něm uvádíme závěry a doporučení z vyšetření v PPP, na co se konkrétně v reedukaci zaměříme, pomůcky, které se budou při nápravě používat, způsob hodnocení, termín reedukační péče, jméno paní učitelky, která bude s dítětem pracovat. Při klasifikaci těchto dětí přihlížíme k vývojové poruše a hodnotíme s tolerancí.

Škola zatím nemá žáky s těžkým zdravotním postižením. Do budoucna se počítá s vytvořením bezbariérového přístupu do všech poschodí školy. Podmínky vzdělávání budou vytvořeny na základě sdělení ošetřujícího lékaře, zprávy z PPP nebo SPC, a přizpůsobeny zdravotnímu stavu žáka. Škola zaměstnává kvalifikované asistenty pedagoga, kteří se těmto žákům mohou věnovat. Vzdělávací nabídka může být upravena na základě žádosti rodičů individuálním vzdělávacím plánem tak, aby co nejvíce vyhovovala možnostem žáka.

Škola integruje v běžných třídách žáky se sociálním znevýhodněním – žáky jiných národností, z málo podnětného prostředí, kde není dostatečná podpora ke vzdělávání. Škola je spádová, vzdělává žáky z míst se sníženou dostupností, z izolovaných lokalit. Přibývá dětí z neúplných, finančně nezabezpečených rodin. I těmto žákům vytváří vhodné podmínky. K dětem je přístupováno individuálně, je zajišťováno jejich doučování. Jsou jim poskytovány druhé učebnice (dle možností školy), je vytvořena široká nabídka odpoledních kroužků, které jsou pro ně bezplatné. Pedagogové spolupracují se sociálními pracovníky, SPC, PPP. Dle doporučení odborných zařízení může s těmito žáky pracovat asistent pedagoga.

Každému z žáků je dle doporučení PPP nabídnuta speciální reedukační péče. Ve škole jsou odborně vyškolení pedagogové v kurzech korektivních metod, dyslektické asistentky. Všichni poskytují na základě doporučení individuální péči integrovaným žákům minimálně 1x týdně. Pracujeme v malých skupinách 2-3 žáků dle diagnostikované VPU. Hodiny reedukační péče zařazujeme před vyučováním ve dnech, kdy žáci mají méně náročný rozvrh hodin, popř. v odpoledních hodinách bezprostředně následujících po vyučování. Škola zajišťuje žákům nezbytně nutné pomůcky a speciální učebnice.

Školní vzdělávací program - Základní škola, Nový Hrádek, okres Náchod

---

Škola uzavírá se zákonnými zástupci žáka dohodu o úzké spolupráci, která je součástí individuálního vzdělávacího plánu integrovaného žáka. V individuálním vzdělávacím plánu jsou rozpracovány metody a konkrétní způsoby reedukace, používané speciální pomůcky, způsob hodnocení, minimální učivo, časová dotace týdenní reedukace, způsob spolupráce rodiny a školy a podpisy všech vyučujících, výchovného poradce, ředitele školy a zákonných zástupců. Individuální plán je pololetně kontrolován a doplňován.

Při klasifikaci přihlížíme ke stupni a druhu specifické poruchy. Na základě doporučení poradenského zařízení a žádosti zákonných zástupců můžeme žáka hodnotit slovně.

Při veškeré individuální péči škola spolupracuje s pracovníky PPP, SPC, dětskými psychology a psychiatry, konzultuje s nimi změny a postupy, navrhuje následná vyšetření. Všechna opatření schvalují svým podpisem zákonní zástupci.

Vzdělávání žáků s poruchami chování

Jedná se o žáky hyperaktivní, popřípadě s edukativními problémy, kteří nerespektují některé normy společenského chování, jsou nepřizpůsobiví, impulsivní a snadno unavitelní.

Vzdělávání těchto žáků bude probíhat ve třídách na 1. a 2. stupni školy formou individuální integrace. Ve spolupráci a na doporučení pedagogicko-psychologické poradny se budou žáci vzdělávat podle zpracovaného individuálního výchovně-vzdělávacího plánu. V procesu vytváření klíčových kompetencí bude nutné klást zvýšený důraz na samostatné rozhodování, kritické myšlení, jednání bez podléhání manipulacím a výchovu k práci a ke spolupráci.

Učitel musí s žáky, stanovit přesná pravidla chování a způsob komunikace ve třídě i mimo vyučování s tímto žákem, zavést systém pochval a trestů.

Vzdělávání žáků s více vadami

Vzdělávání žáků s více vadami bude probíhat ve třídách na 1. a 2. stupni školy formou individuální integrace. Žáci se budou vzdělávat podle zpracovaného učebního plánu běžných tříd a na základě individuálních vzdělávacích plánů. Ve spolupráci a na doporučení příslušných speciálně pedagogických center nebo pedagogicko-psychologických poraden budou realizovány změny v učebním plánu, týkající se těchto žáků. Na základě posouzení SPC nebo PPP o závažnosti postižení bude požadována přítomnost osobního asistenta, který bude pomáhat žákovi (jednomu či více) při přizpůsobení se školnímu prostředí, bude pomáhat učitelům při komunikaci s takovým to dítětem, pomáhat při komunikaci dítěte s ostatními žáky a také při komunikaci školy s rodiči postiženého žáka.

Vzdělávání žáků mimořádně nadaných

Vzdělávání žáků mimořádně nadaných vyžaduje od učitelů náročnější přípravu na vyučování. Při přípravě je nutno reagovat na specifické potřeby těchto žáků. Je třeba žáky motivovat k rozšiřování učiva do hloubky hlavně v těch oborech, které prezentují nadání žáka. Pomoc při identifikaci žáka

Školní vzdělávací program - Základní škola, Nový Hrádek, okres Náchod

---

s mimořádným nadáním poskytuje pedagogicko-psychologická poradna. Dle jejího doporučení a se souhlasem zákonných zástupců žáci mimořádně nadaní pracují v daných předmětech podle individuálního vzdělávacího plánu.

Velmi často se stává, že tito žáci mají výkyvy v chování, jsou nadřazení nad ostatní spolužáky, nebo mohou být také třídním kolektivem odstrkovaní a izolováni. Proto je nutné tyto nadané žáky v chování důsledně usměrňovat s velkým pedagogickým taktem. Nezbytná je spolupráce a účast celého třídního kolektivu i zákonných zástupců. Žáky vedeme ve všech činnostech k rovnému přístupu k méně nadaným spolužákům, k toleranci a ochotě pomáhat slabším. Stává se často, že nadaný žák vyniká v jedné oblasti, v jiné je průměrný.

V rámci matematiky tito žáci mívají kvalitní koncentraci, dobrou paměť, logické myšlení a rádi řeší problémové úkoly. Jejich znalosti jsou hlubší, než vyžadují požadavky. Těmto žákům umožňujeme častěji pracovat na počítači a řešit složitější úkoly, pracovat s naučnou literaturou s hlavolamy, kvízy, záhadami a jinými problémovými úkoly. V hodinách jsou pověřováni řešením náročnějších úkolů, jsou pověřováni řízením práce ve skupině.

Žáci s hudebním nadáním pracují pod vedením učitele a pomáhají mu vést hodiny, kdy doprovázejí ostatní na hudební nástroj, předzpívávají písně nebo jsou zapojeni do jiných organizačních činností v hodině.

Výtvarně nadaní žáci pracují složitějšími technikami a jsou zapojováni do mimoškolní činnosti. Pomáhají svými návrhy s estetickou výzdobou školy a propagací školy na veřejnosti.

Technicky a manuálně zruční a nadaní jedinci bývají při výuce pověřeni složitějšími úkoly, vedením práce ve skupinách. Jejich talent je rozvíjen v mimoškolních činnostech.

Pohybově nadané žáky podporujeme v rozvíjení pohybových aktivit, o které žák projevuje zájem. Žáci se zapojují do sportovních soutěží a jejich organizace buď v rámci školy, nebo sportovního oddílu.

Žáci reprezentují školu v soutěžích odpovídajících jejich mimořádnému nadání, vyučující je v účasti povzbuzují a dle možností individuálně připravují. Pozornost je věnována především předmětovým olympiádám.

Zpracováno k ŠVP platnému k 1. září 2012 a dále.